

Uchwała Nr 65
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 10 kwietnia 2024 r.

w sprawie zmian w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii, podrozdział 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich, w części 31 Eco-scheme - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii, podrozdział 5.1 Interwencje w formie płatności bezpośrednich, w części 31 Eco-scheme - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 65 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Dodanie przepisów dotyczących utworzenia nowego ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji oraz dokonanie zmian w innych rozdziałach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, które są konsekwencją wprowadzenia nowego ekoschematu.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 – dodanie nowego podrozdziału po str. 533:

Zmiana ma na celu wdrożenie nowej płatności w ramach ekoschematów, o której mowa w art. 1 pkt 3 i art. 3 pkt 2 projektowanego rozporządzenia UE zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116, z uwzględnieniem następujących założeń, że płatność będzie przyznawana:

- rolnikom aktywnym zawodowo;
- za przeznaczenie powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie na obszary wyłączone z produkcji, na których nie jest prowadzona produkcja (w tym wypas i koszenie) w terminie od 1 stycznia do 31 lipca;
- do powierzchni nie większej niż 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie.

Szacowana stawka płatności wyliczona przez IERiGŻ-PIB (podstawowa) wynosi ok. 563 zł/ha, tj. ok. 126,52 EUR/ha.

Przewiduje się, że corocznie wsparciem objętych będzie ok. 217 tys. ha gruntów ornych.

W zależności od zainteresowania ekoschematem, faktyczna stawka może być niższa lub wyższa (w granicach stawki minimalnej i maksymalnej). W związku z tym w celu zachowania elastyczności w zakresie wdrażania ekoschematu proponuje się ustanowienie stawki minimalnej i maksymalnej.

Stawka minimalna stanowi 70% stawki podstawowej, czyli 394,1 zł/ha, tj. ok. 88,56 EUR/ha.

Stawka maksymalna stanowi 110% stawki podstawowej, czyli 619 zł/ha, tj. ok. 139,10 EUR/ha i nie przekracza kwoty wyliczonej przez IERiGŻ-PIB na podstawie rachunku utraconych dochodów, poniesionych kosztów i dodatkowych korzyści.

Ze względu na to, że w 2023 r. nie została wykorzystana cała koperta finansowa w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt, proponuje się przesunięcie ok. 27,5 mln EUR/rocznie (w 2027 24,4 mln EUR) z tego ekoschematu, tak aby sfinansować nowy ekoschemat.

W konsekwencji wdrożenia ww. płatności, konieczne będzie wprowadzenie zmian dostosowawczych w kilku częściach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, w szczególności w następującym zakresie:

- część 2.1 Ocena potrzeb i strategia interwencji,
- część 3.1 Przegląd elementów środowiskowych i klimatycznych,
- opis wskaźników R.4, R. 6, R.7 oraz R. 24, R. 31. i R.34,
- plan finansowy.

1. Uzasadnienie wprowadzanych zmian:

Zgodnie z projektem *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar* z dnia 15 marca 2024 r., jeżeli państwo członkowskie zamierza skorzystać z możliwości przewidzianych w tym projekcie, polegających na usunięciu z normy GAEC 8 wymogu dotyczącego przeznaczenia 4% gruntów ornych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne (obejmujące grunty ugorowane i inne elementy nieprodukcyjne), to musi w 2024 r. utworzyć (o ile nie ma takiego ekoschematu) ekoschemat obejmujący praktyki na rzecz zachowania obszarów nieprodukcyjnych, takich jak grunty ugorowane, lub tworzenia nowych elementów krajobrazu na gruntach ornych.

Korzystając z tej możliwości, proponuje się wprowadzenie nowego ekoschematu, który umożliwi rolnikom dobrowolne przeznaczenie gruntów ornych na grunty wyłączone z produkcji, na których będzie obowiązywał zakaz wypasu i koszenia oraz zakaz stosowania środków ochrony roślin.

Rozwiązanie to ma na celu uproszczenie przepisów WPR i jest odpowiedzią na sytuację kryzysową w rolnictwie europejskim.

Przewiduje się, że corocznie wsparciem objętych będzie ok. 217 tys. ha gruntów ornych.

Ze względu na to, że w 2023 r. nie została wykorzystana cała koperta finansowa w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt, proponuje się dokonanie zmian w tabelach finansowych tego ekoschematu polegających na przesunięciu ok. 27,5 mln EUR/rocznie (kampania 2027 – 24,4 mln EUR), łącznie na lata 2024-2027 ok. 106,8 mln EUR z tego ekoschematu, tak aby sfinansować nowy ekoschemat.

2. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. *ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 oraz art. 1 pkt 3 i art. 3 pkt 2 projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar.*

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

29 marca – 5 kwietnia 2024 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Utworzenie nowego ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji ma na celu uproszczenie przepisów WPR i jest odpowiedzią na sytuację kryzysową w rolnictwie europejskim.

Ponadto, obszary ugorowane korzystnie oddziałują na środowisko, w szczególności korzystnie wpływają na różnorodność biologiczną terenów rolniczych. Interwencja przyczyni się również do ograniczenia stosowania pestycydów, poprzez wprowadzenie zakazu ich stosowania.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W związku z planowanymi zmianami Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w dokumencie zmianie ulegną wskaźniki R. 24, R. 31, R. 34 oraz R. 43 i R. 44.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Szacowany roczny budżet na realizację nowego ekoschematu - Grunty wyłączone z produkcji wynosi około 27,5 mln EUR (kampania 2027 – 24,4 mln EUR), łącznie na lata 2024-2027 ok. 106,8 mln EUR. Zapotrzebowanie na te środki finansowe, jak wskazano w uchwale zostanie pokryte poprzez przesunięcie środków z ekoschematu Dobrostan zwierząt.